

KATEDRA SOCIÁLNEJ PRÁCE

vedúca katedry: prof. PhDr. Eva Žiaková, CSc.

KSP FF UPJŠ, Moyzesova 9, 040 59 Košice

tel.: +421 (055) 234 7145

e-mail: eva.ziakova@upjs.sk

<http://www.ff.upjs.sk>

OPONENTSKÝ POSUDOK NA HABILITAČNÚ PRÁCU

Meno a priezvisko: mgr. Antónia Sabolová Fabianová, PhD.

Názov habilitačnej práce: Posilnenie reziliencie programom SMART pri zvládaní stresu sociálneho pracovníka.

Oponentka: prof. PhDr. Eva Žiaková, CSc. .

Vedný odbor: Sociálna práca

Na základe uznesenia Vedeckej rady FF PU v Prešove zo dňa 25.03.2021 a v zmysle §76 ods.11 zákona č.131/2002 o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR č. 246/2019 Z.z. o postupe získavania vedeckopedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a Zásad habilitačného konania o udelenie titulu docent som prevzala úlohu oponentky habilitačnej práce Mgr. Antónie Sabolovej Fabianovej, PhD. s názvom: Posilnenie reziliencie programom SMART pri zvládaní stresu sociálneho pracovníka.

Pri hodnotení habilitačnej práce sa budem riadiť uvedenými Zásadami habilitačného konania na FF PU v Prešove.

Formálna stránka práce a práca s odbornou literatúrou:

- ✓ Habilitačná práca má 85 strán s použitou literatúrou aj prílohami,
- ✓ použitá literatúra je česká aj anglosaská, so širokým záberom knižnej monografickej i časopiseckej literatúry až po internetové zdroje,
- ✓ autorka sa pri citovaní riadi súčasne platnými smernicami o citovaní a písaní prác takéhoto typu.

Aktuálnosť zvolenej témy a naplnenie stanovených cieľov:

Problematika stresu, jeho zvládanie a samotný proces priebehu, nie je nová téma. No na aktuálnosti jej to neuberá, nakoľko stále viac a viac ruka v ruke s priebehom politických, historických, pandemických okolností, ako aj stále zvyšujúcich sa nárokov zo strany zamestnávateľov v užšom aj v širšom kontexte sa zvyšuje neodkladnosť riešiť uvedené problémy v záujme psychickej pohody jednotlivých ľudí v akomkoľvek odvetví, v pomáhajúcich profesiách o to viac.

Obsahová a metodická stránka práce:

Predložená habilitačná práca sa obsahovo zaoberá problematikou stresu, jeho zvládania tým, že autorka predkladá veľmi kultivovaným spôsobom rôzne uhly pohľadu na stres, jeho zvládanie, jednotlivých názorov a postojov odborníkov na uvedenú problematiku v domácich, hlavne však v zahraničných zdrojoch literatúry. Sprewádza čitateľa upútaním pozornosti na jednotlivé modely spracovania problematiky stresu v teoretickej rovine, ako aj v poukázaní na možnosti, ako riešiť uvedenú problematiku.

Habilitantka nás vedie na stránkach svojej práce, cez historický pohľad prvých postojov a definícií na pojem stres, cez osobnostnú, fyziologickú, humorálnu, ako aj sociálnu rovinu až ku súčasným postojom procesu prežívania stresu, jeho prejavov, prevencie v podobe moderných modelov, ktoré ponúka ako naša, tak aj anglosaská literatúra. To je jeden rozmer. Druhý rozmer je teoretická ponuka modelov zvládania stresu, jeho faktorov, ktorá je v súčasnosti pomerne široká a odráža sa aj v predloženej práci. Tretí rozmer je rozmer reziliencie na úrovni osobnosti stresovaného, v prípade habilitačnej práce, sociálneho pracovníka a modelov, ktoré vysvetľujú procesy fungovania až po tréning, znižovanie stresu aj techniky posilňovania reziliencie.

Na základe uvedeného si dovoľujem položiť otázky priamo autorke habilitačnej práce:

1. Zaujímavé je, že slovo stres sa v medicíne a v psychológii začal používať v tridsiatych rokoch minulého storočia, hlavne keď Hans Selye poslal svoj článok do časopisu *Nature*. Netušil, že sa pojem stres používal aj vo fyzike, v popise pružnosti a pevnosti materiálov. Selye opisuje svoju teóriu ako trojkomponentnú. Do roku 2020 utieklo

pomerne veľa vody, ako sa hovorí, a autorka uvádza medzitým množstvo iných modelov a postojov. Zaujímavý by bol pohľad porovnania modelu z 1936 a podľa Kinga zo súčasnosti (2020). Zaujíma ma, aký posun poznania autorka vidí v porovnaní týchto modelov a teda ako sa líši súčasné chápanie pojmu stres v porovnaní s jeho tvorcom.

2. Prosím vysvetlite pojem „alostatický index“.
3. Sú nejaké skúsenosti s aplikáciou modelu SMART?
4. Máte osobné skúsenosti s využívaním modelu SMART?

Prínos práce:

Prínos práce vidím hlavne v možnostiach zefektívnenia a akéhosi „spokojnenia“ práce sociálnych pracovníkov v tak zložitých sociálnych dobách. Je ale ešte na autorke, ako dokáže predloženému modelu SMART vdýchnuť život a uviesť ho do života medzi pomáhajúcich profesionálov.

Habilitačnú prácu „Posilnenie reziliencie programom SMART pri zvládaní stresu sociálneho pracovníka“ habilitantatky, Mgr. Antónie Sabolovej Fabianovej, PhD.

odporúčam prijať na obhajobu a po úspešnej obhajobe odporúčam udeliť akademický titul docentka v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Sociálna práca.

V Košiciach dňa 08.07.2021

prof. PhDr. Eva Žiaková, CSc.